

В И С Н О В О К
експертної комісії
про підсумки чергової акредитаційної експертизи
напряму підготовки 6.040102 «Біологія»
галузі знань 0401 «Природничі науки»

Заклад освіти: **Рівненський державний гуманітарний університет**

Експертна комісія у складі голови експертної комісії **Ходосовцева Олександра Євгеновича**, професора кафедри ботаніки Херсонського державного університету, доктора біологічних наук, та експерта **Соколенка Вадима Леонідовича**, доцента кафедри клітинної біології та методики викладання біологічних дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, кандидата біологічних наук, за наказом Міністерства освіти і науки України від 02.04.2019 р. № 222-Л, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII та Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», наказу МОНмолодьспорту України від 13.06.2012 р. №689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347) розглянула подану Рівненським державним гуманітарним університетом акредитаційну справу та в період з 17 по 19 квітня 2019 р. провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності названого закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації напряму підготовки 6.040102 «Біологія».

У процесі аналізу:

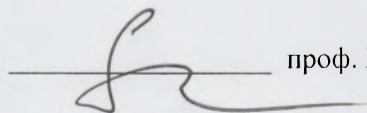
- вивчені матеріали самоаналізу на право провадження освітньої діяльності з напряму підготовки 6.040102 «Біологія»;
- вибірково перевірені відповідні документи університету та випускової кафедри біології, онкології та медичної фізіології;
- проведено ознайомлення з фактичним станом навчальних приміщень, спеціалізованих лабораторій і кабінетів кафедри, комп'ютерних класів, бібліотеки;
- проведені співбесіди з науково-педагогічним персоналом кафедри і студентами факультету.

Експертне оцінювання здійснювалося за такими напрямками:

- встановлення достовірності інформації, поданої в матеріалах самоаналізу Міністерству освіти і науки України закладом вищої освіти;
- виявлення відповідності щодо організаційного та навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення напряму підготовки 6.040102 «Біологія» установленим законодавством вимогам;
- виявлення відповідності освітньої діяльності університету державним вимогам щодо підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія».

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує:

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

1. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ

1.1. Інформація про керівника закладу освіти

Постоловський Руслан Михайлович – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук, академік Української академії економічної кібернетики, відмінник освіти України, президент міжнародного центру «Геополітика», почесний Президент Рівненського обласного комунального позашкільного навчального закладу «Рівненська Мала академія наук учнівської молоді» при Рівненській обласній раді.

Автор понад 300 наукових і науково-методичних публікацій, співавтор підручників та посібників, яким надано гриф Міністерства освіти і науки України, монографій із всесвітньої історії, з питань міжнародних відносин слов'янських країн, геополітики.

У 2000 р. Р.М. Постоловський нагороджений орденом «За заслуги» III ст., а у 2002 р. – здобув почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» та став лауреатом міжнародної премії «Слов'яни» і отримав диплом за активну творчу діяльність у зміцненні співдружності слов'янських народів, у 2006 р. – нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Петро Могила», у 2014 р. – медаллю «За гідність та патріотизм» ГО «Рівненської правозахисної ліги», у 2011 р. – орденом «За заслуги» II ст., у 2015 р. – медаллю «Григорій Сковорода» Національної академії педагогічних наук України, у 2018 р. – Почесною грамотою НАН України ЦК профспілки працівників НАН України. У 1972 р. Р.М. Постоловський закінчив історичний факультет Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія і суспільствознавство», має 45 років науково-педагогічного стажу.

1.2. Загальна характеристика закладу вищої освіти

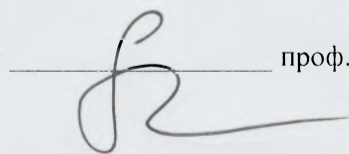
Рівненський державний гуманітарний університет є державним закладом вищої освіти (свідоцтво про державну реєстрацію РДГУ видано виконавчим комітетом Рівненської міської ради за № 813218 від 07.05.1999 р.).

Рівненський державний гуманітарний університет внесений до Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України (довідка №736233 від 07.05.1999 р., видана Головним управлінням статистики у Рівненській області).

Проведення освітньої діяльності здійснюється згідно з відомостями щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Рівненським державним гуманітарним університетом (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravodiyalnosti/2019/04/11/derzhavniy-gumanitarniy-universitet18.pdf> – наказ МОНУ від 06.07.2017 р. №141-л «Про переоформлення ліцензій»).

Ліцензований обсяг прийому в Рівненському державному гуманітарному університеті складає: **33 288** (3980 л. о. * 4 р. н. = **15920** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальностями згідно з «Переліком – 2015»), 3745 л. о. * 4 р. н. = **14980** (освітній ступінь «бакалавр» за напрямками підготовки), 1376 л. о. * 1,5 р. н. + 180 л. о. (на строк навчання) = **2244** (другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальностями згідно з «Переліком – 2015»), 36 л. о. * 4 р. н. = **144** (третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)). Станом на 01.04.2019 р. на денній формі навчається **3493** студентів, на заочній формі – **2001** студент. У Рівненському державному гуманітарному університеті здійснюється підготовка фахівців за 46 спеціальностями освітнього ступеня «Бакалавр» та 36 спеціальностями освітнього

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

ступеня «Магістр» і сімома спеціальностями освітнього ступеня «Доктор філософії». У складі університету функціонує три інститути, дев'ять факультетів. З 51 кафедри університету 47 є випусковими.

До складу університету входять чотири відокремлені структурні підрозділи: Дубенський коледж культури і мистецтв, Рівненське музичне училище, Сарненський педагогічний коледж та Дубенський коледж.

Рівненський державний гуманітарний університет активно реалізує право учасників освітнього процесу на академічну мобільність (семестрове навчання студентів і стажування викладачів) у Гуманітарно-природничому університеті ім. Яна Длугоша (Академії ім. Яна Длугоша) в місті Ченстохові (Республіка Польща).

Підготовка фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія» здійснюється на психолого-природничому факультеті випусковою кафедрою біології, онкології та медичної фізіології, яку очолює кандидат біологічних наук, доцент В.П. Марциновський.

Ліцензований обсяг прийому за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» становить 50 осіб денної форми та 75 осіб заочної форми навчання щорічно.

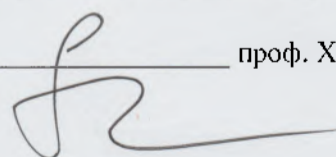
Таблиця 1

Контингент студентів*

Галузь знань, спеціальність, освітня програма (цифр і назва)	Освітній рівень	Переломки вступу	Кількість студентів												
			Разом	Курси								I (mag.)		2 (mag.)	
				1		2		3		4		денна	заочна	денна	заочна
Галузь знань 0401 Природничі науки Напрямок підготовки 6.040102 Біологія	Перший (бакалаврський)	- на базі ЗСО	33	-	-	-	-	-	-	22	11	-	-	-	-
		Усього:	33	-	-	-	-	-	-	22	11	-	-	-	-
Галузь знань 09 Біологія Спеціальність 091 Біологія Освітньо-професійна програма «Біологія»	Перший (бакалаврський)	- на базі ЗСО	28	3	1**	7	2	11	4	-	-	-	-	-	-
		- на базі ОКР «Молодший спеціаліст» (2 р.н.)	57	7	15	7	28	-	-	-	-	-	-	-	-
		Усього:	85	10	16	14	30	11	4	-	-	-	-	-	-
Галузь знань 09 Біологія Спеціальність 091 Біологія Освітньо-професійна програма «Біологія»	Другий (магістерський)	- вступ на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра за тією ж самою спеціальністю	34	-	-	-	-	-	-	-	-	17	17	-	-
		вступ на основі здобутого освітнього ступеня (бакалавра, магістра) та ОКР спеціаліста за	6	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

		іншою спеціальністю (напрямом підготовки)													
		Усього:	40	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-
Галузь знань Спеціальність Освітньо-професійна програма	Третій (освітньо-науковий)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього			158	10	16	14	30	11	4	22	11	20	20	-	-

*контингент студентів за ЄДЕБО станом на 17.04.2019 р.

**контингент студентів першого курсу заочної форми навчання (вступ на базі ЗСО) у другому семестрі 2018–2019 навчального року зменшився порівняно з даними контингенту студентів, представленими в акредитаційній справі, на одну особу у зв'язку з відрахуванням студентки Желих Ю. В. через неоплату (наказ РДГУ від 12.03.2019 р. №77-09-01) та на час роботи експертної комісії склав одну особу.

Експертна комісія відзначає, що наявний контингент студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія» перебуває в межах ліцензованого обсягу прийому; формування та збереження контингенту студентів проводиться на належному рівні.

1.3. Засновницькі документи

Університет створений Постановою Кабінету Міністрів №1973 від 14 грудня 1998 р. на базі Рівненського державного педагогічного інституту, Рівненського державного інституту культури, Дубенського та Сарненського коледжів Рівненського державного педагогічного інституту, а також Рівненського училища мистецтв і культури та Дубенського відділення цього ж училища.

Рівненський державний гуманітарний університет діє на підставі Статуту, погодженого конференцією трудового колективу Рівненського державного гуманітарного університету (протокол від 13 червня 2016 р. №1), та затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2017 р. №842.

У своїй діяльності університет керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про мови», наказами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України.

Експертна комісія зазначає, що засновницькі документи Рівненського державного гуманітарного університету відповідають вимогам чинного законодавства.

2. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Контроль рівня засвоєних теоретичних знань та сформованих умінь фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія» оцінюється за результатами атестації, виконання курсових робіт, підсумкового контролю, комплексних контрольних робіт.

Експертна комісія здійснила аналіз 20% від загальної кількості виконаних студентами напряму підготовки 6.040102 «Біологія» дипломних робіт та відзначає їх відповідність затвердженим темам і завданням. Узагальнені показники захисту дипломних робіт напряму 6.040102 «Біологія» складають:

- 2016 р.: загальна успішність — 100 %, якісна успішність — 100 %;
- 2017 р.: загальна успішність — 100 %, якісна успішність — 100 %;
- 2018 р.: загальна успішність — 100 %, якісна успішність — 100 %.

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

Про якість і рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти свідчать результати сесійного контролю та виконання комплексних контрольних робіт (ККР) з циклів гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки та дисциплін професійної та практичної (фахової) підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія».

Експертна комісія здійснила аналіз 20% від загальної кількості виконаних студентами напряму підготовки 6.0401502 «Біологія» курсових робіт та відзначає їх відповідність затвердженим темам і завданням, чітку спрямованість на формування професійно-значущих навичок і вмінь відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики. Успішність при виконанні курсових робіт студентами за останні три роки складає:

- 2015/2016 н.р.: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 70,5 %;
- 2016/2017 н.р.: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 79,5 %;
- 2017/2018 н.р.: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 74,9 %.

Узагальнені показники виконання ректорських контрольних робіт студентів напряму підготовки 6.0401502 «Біологія» становлять: загальна успішність – 94,85 %, якісна успішність – 65,6 %.

Про якість і рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти свідчать результати сесійного контролю та виконання комплексних контрольних робіт (ККР) з циклів гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки і дисциплін професійної та практичної (фахової) підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.0401502 «Біологія».

Узагальнені показники результатів заліково-екзаменаційної сесії напряму підготовки 6.040102 «Біологія» з циклу дисциплін професійної та практичної (фахової) підготовки складають: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 68,9 %.

Експертна комісія проаналізувала результати ККР за самоаналізом і констатує відповідність оцінювання виконаних ККР критеріям знань і вмінь студентів.

Проведені комісією експертні вимірювання рівня залишкових знань і вмінь студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія» представлені в таблиці 2 «Результати виконання комплексних контрольних робіт з експертних вимірювань знань студентів напряму підготовки 6.040102 Біологія галузі знань 0401 Природничі науки».

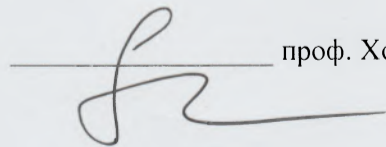
На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що якість підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» в Рівненському державному гуманітарному університеті відповідає державним вимогам.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційна характеристика, засоби діагностики якості вищої освіти, навчальний план

Організація освітнього процесу підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» здійснюється відповідно до законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту» та інших нормативних документів.

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

Підготовка фахівців (4 курс) здійснюється відповідно до стандарту вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, а саме освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, освітньо-кваліфікаційної характеристики, засобів діагностики вищої освіти та навчального плану, затверджених у 2015 р. в установленому порядку.

Навчальний план (за звітний період) відповідає діючій освітньо-професійній програмі, погоджений і затверджений в установленому порядку. Навчальний план визначає перелік, порядок та обсяг вивчення навчальних дисциплін, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Експертна комісія проаналізувала освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму та засоби діагностики якості вищої освіти заявленого напрямку підготовки і дійшла висновку, що вони відповідають вимогам щодо підготовки фахівця вказаного профілю.

Експертна комісія відзначає, що навчальним планом передбачено викладання всіх дисциплін у належному обсязі годин. Заплановано необхідні заходи рубіжного та підсумкового контролю знань, умінь і навичок студентів.

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом 6.040102 «Біологія» відображає зміст підготовки фахівців з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та зорієнтований на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у сфері освіти.

3.2. Інформація про наявність робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчального плану

Викладачами розроблені робочі програми з усіх дисциплін навчального плану заявленого напрямку підготовки. Робочі програми за структурою та змістовим наповненням відповідають встановленим вимогам.

Робочі програми з дисциплін навчального плану постійно оновлюються з урахуванням досягнень науки, у тому числі поповнюються даними наукових досліджень професорсько-викладацького складу РДГУ.

Виконання робочих програм передбачає впровадження сучасних методик і технологій навчання, використання комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання.

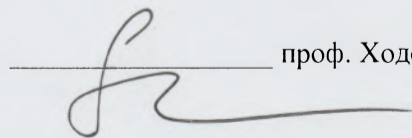
Експертна комісія зазначає, що робочі програми навчальних дисциплін навчального плану підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» за формою і змістом відповідають встановленим вимогам.

3.3. Інформація про наявність програм з усіх видів практичної підготовки

У системі підготовки фахівця за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» важлива роль належить практиці як ланці, яка поєднує теоретичне навчання студентів з їх самостійною роботою, допомагає набути певного досвіду практичної діяльності. Практика базується на знаннях, уміннях і навичках, отриманих студентами в процесі вивчення дисциплін.

Практика студентів Рівненського державного гуманітарного університету базується на «Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

закладів України», затвердженому наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. Мета практики – закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і умінь за певним фахом для прийняття самостійних рішень в умовах конкретної роботи, оволодіння сучасними методами, формами організації праці у сфері їх майбутньої професії. Види та обсяги практик визначаються освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, навчальним планом, графіками навчального процесу.

Практика студентів Рівненського державного гуманітарного університету регламентується «Положенням про практики у Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджене вченою радою 27.11.2018 р., протокол № 10).

Викладачами кафедри розроблено та затверджено «Наскрізну програму практик» (протокол засідання кафедри від 07.10.2015 р., №9). На основі даної програми розроблені робочі програми відповідних видів практик, а саме:

- навчальна практика (ботанічна), другий семестр (три тижні); робоча програма практики – «Навчальна практика з ботаніки для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія (091 Біологія)»; розробники: Демчук В.В., Куцоконь Л.П. (протокол засідання кафедри від 11.11.2015 р., №10);

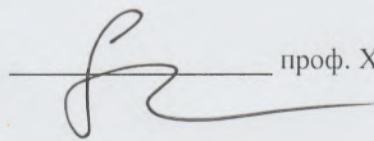
- навчальна практика (зоологічна), четвертий семестр (три тижні); робоча програма практики – «Навчальна практика з зоології для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія (091 Біологія)»; розробники: Воловик Г.П., Рудь О.Г., Гусаковська Т.М. (протокол засідання кафедри від 11.11.2015 р., №10);

- виробнича практика, восьмий семестр (чотири тижні); робоча програма практики – «Виробнича практика для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія (091 Біологія)»; розробники: Марциновський В.П., Мельник В.Й. (протокол засідання кафедри від 03.03.2016 р., №2).

Для проходження студентами виробничої практики укладено угоди з такими установами та організаціями:

1. Угода №17 від 14.01.14 р. про проведення практики з Рівненською обласною лікарнею.
2. Угода №4 від 26.03.2016 р. про проведення практики з Інститутом сільського господарства Західного Полісся НААН України.
3. Угода №7 від 14.11.2017 р. про проведення практики з Рівненським обласним лабораторним центром Міністерства охорони здоров'я.
4. Угода №8 від 20.11.2017 р. про проведення практики з Рівненським центром гідрометеорології.
5. Угода №9 від 22.11.2017 р. про проведення практики з лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Рівненської гідро-меліоративної експедиції.
6. Угода №10 від 28.11.2017 р. про проведення практики з Радіологічною лабораторією ДУ Рівненського обласного лабораторного центру.
7. Угода №10-03-01 від 24.03.2017 р. про проведення практики з Національним природним парком «Північне Поділля».
8. Угода №11 від 27.11.2017 р. про проведення практики з Дослідною станцією епізоотології.
9. Угода №12 від 24.11.2017 р. про проведення практики з КЗ «Рівненський краєзнавчий музей».

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

10. Угода №1 від 14.02.2016 р. про проведення практики з ДП «Рівненський лісгосп».

11. Угода №2 від 21.03.2016 р. про проведення практики з КЗ «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради.

12. Угода №9 від 27.11.2016 р. про проведення практики з Рівненським зоологічним парком.

13. Угода №1/19 від 04.02.2019 р. про проведення виробничої практики з КПН «Центральна міська лікарня РМР».

14. Договір №3 від 28.10.2018 р. про проведення виробничої практики з ТОВ «Медичний центр "Реавіта"».

15. Договір №2 від 02.10.2018 р. про проведення виробничої практики з Діагностичним центром ТОВ «МДЦ Експерт» Рівненська філія.

Термін дії угод і договорів – 5 років.

Експертна комісія здійснила аналіз 20% звітів про проходження практики студентами, які навчаються за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» на відповідність структури і змісту виконання завдань вимогам робочої програми практики, адекватність оцінок формам і методам практично-предметної діяльності студентів.

Комісія відзначає належний рівень розробки програм практики для студентів за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» та відповідність матеріалів практики нормативним вимогам Міністерства освіти і науки України, а також достатній професійний рівень проаналізованих звітів про проходження практики студентами.

3.4. Інформація про наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти

Атестація студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія», здійснюється у формі захисту дипломної роботи.

Тематика дипломних робіт оновлюється та перезатверджується на засіданнях випускової кафедри біології, онкології та медичної фізіології відповідно до навчального плану за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія».

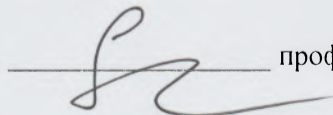
Атестація фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» методично забезпечена. Розроблені та затверджені методичні рекомендації щодо оформлення дипломних робіт (протокол засідання кафедри №7 від 31.08.2015 р.).

Експертна комісія констатує наявність методичних рекомендацій з підготовки дипломних робіт. Також експертна комісія зазначає, що тематика робіт у повному обсязі відповідає професійній спрямованості, розроблена і затверджена в установленому порядку.

3.5. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Освітній процес у Рівненському державному гуманітарному університеті регламентований «Положенням про організацію освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджене вченою радою РДГУ, протокол №9 від 25.10.2018 р.).

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

Експертна комісія проаналізувала критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисциплін навчального плану за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія». Випускова кафедра біології, онкології та медичної фізіології в розробці форм і методів контролю знань студентів та при визначенні критеріїв оцінок керується «Положенням про оцінювання знань і вмінь студентів Рівненського державного гуманітарного університету», затвердженим вченою радою РДГУ від 25 жовтня 2018 р., протокол №9.

У Рівненському державному гуманітарному університеті створено систему комплексного контролю забезпечення якості надання освітніх послуг, ключову роль у якій виконує навчально-методичний відділ – Центр якості освіти, що у своїй роботі керується «Положенням про Навчально-методичний відділ – Центр якості освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (розглянуто та схвалено рішенням вченої ради університету, протокол №13 від 28.11.2017 р.).

Система моніторингу якості освіти є організаційною формою, яка дозволяє оцінювати процеси, що відбуваються в системі освіти, а також виявляти фактори, що негативно впливають на якість підготовки фахівців та своєчасно організовувати заходи, спрямовані на її покращення. Основні засади внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг відображені в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗВО» (схвалене рішенням вченої ради університету від 25.10.2018 р., протокол №9).

Експертна комісія підтверджує функціонування внутрішньої системи моніторингу якості надання освітніх послуг у Рівненському державному університеті та констатує, що критерії оцінювання знань і вмінь студентів приведені у відповідність до вимог МОН України.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

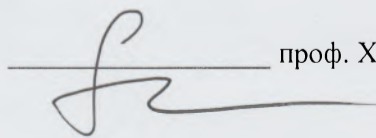
Освітній процес підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» забезпечують викладачі випускової кафедри біології, онкології та медичної фізіології і загальноуніверситетських кафедр: економічної теорії, філософії, політичних наук та інші.

Випускова кафедра укомплектована висококваліфікованими спеціалістами з відповідною базовою освітою. Серед них: доктор біологічних наук, старший науковий співробітник (Загоруйко Г.Є.), доктор педагогічних наук, професор (Грицай Н.Б.), два кандидати біологічних наук, доценти (Марциновський В.П., Ойцюсь Л.В.), кандидат географічних наук, доцент (Мельник В.Й.), два кандидати сільськогосподарських наук, доценти (Демчук В.В., Виговський І.В.), три кандидати ветеринарних наук, доценти (Рудь О.Г., Воловик Г.П., Шевців М.В.), кандидат медичних наук, доцент (Панасюк В.Ю.), кандидат педагогічних наук (Трохимчук І.М.), кандидат біологічних наук (Толочик І.Л.), доцент (Гусаковська Т.М.), три старші викладачі (Куцоконь Л.П., Серган Є.О., Денисюк Н.В.). За сумісництвом працює кандидат педагогічних наук, доцент Сяська І.О. Підвищення кваліфікації упродовж п'яти років пройшли 100% викладачів випускової кафедри.

З усіма науково-педагогічними працівниками укладені трудові договори (контракти), наявні накази про прийняття їх на роботу.

Група забезпечення спеціальності складається з трьох штатних науково-педагогічних працівників, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, серед них:

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

- доктор біологічних наук (091 Біологія (03.00.11 – цитологія, клітинна біологія, гістологія)), старший науковий співробітник, професор кафедри біології, онкології та медичної фізіології Загоруйко Г.Є.;

- кандидат біологічних наук (091 Біологія (03.00.04 – біохімія)), доцент, доцент, завідувач кафедри біології, онкології та медичної фізіології Марциновський В.П.;

- кандидат сільськогосподарських наук (201 Агронія (06.01.12 – кормовиробництво і луківництво)), доцент, доцент кафедри біології, онкології та медичної фізіології Виговський І.В.

У складі групи забезпечення спеціальності частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та / або вчене звання професора, складає 33%, частка тих, хто має науковий ступінь кандидата наук та / або вчене звання доцента, складає 67%, що відповідає п. 29 Ліцензійних умов.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують навчальний процес за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія», мають рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з п. 30 Кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Експертна комісія проаналізувала стан кадрового забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» і констатує, що система добору кадрів, їх використання, підвищення кваліфікації та штатна укомплектованість відповідають нормативним вимогам.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рівненський державний гуманітарний університет має необхідні документи, які засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу (Наказ МОН України від 13.07.2018 р. №768 «Про закріплення державного майна за Рівненським державним гуманітарним університетом»), висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи, документи щодо відповідності вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці.

Ректорат Рівненського державного гуманітарного університету проводить роботу щодо розширення та зміцнення матеріально-технічної бази університету.

Матеріально-технічна база РДГУ нараховує п'ять навчальних корпусів, сім гуртожитків, два медпункти, чотири актові зали, шість їдалень, дві спортивні зали, стадіон та шість спортивних майданчиків. Приміщення університету укомплектовані необхідною для проведення освітнього процесу і наукових досліджень, спортивно-оздоровчої та культурно-масової роботи технікою та обладнанням, а також навчальним устаткуванням згідно з науково-обґрунтованими нормами.

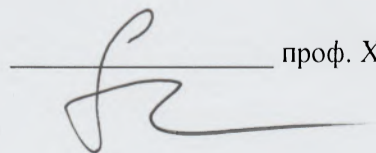
Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу в РДГУ складає 2,8 м² на одного здобувача освіти з урахуванням трьох змін навчання (наказ ректора РДГУ від 16.07.2018 р. №127-01-01).

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу з напрямку підготовки 6.040102 «Біологія» становить 2,7 м² на одного здобувача освіти з урахуванням трьох змін навчання – наказ ректора РДГУ від 16.07.2018 р. №127-01-01 (наказ та розрахунки представлені в акредитаційній справі).

Санітарно-технічний стан навчальних приміщень відповідає чинним нормативним вимогам.

Кафедра біології, онкології та медичної фізіології є структурним підрозділом психолого-природничого факультету. У процесі підготовки фахівців напряму

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

підготовки 6.040102 «Біологія» факультет використовує кафедральне приміщення, аудиторний фонд та сім спеціалізованих кабінетів та лабораторій кафедри. Усього для забезпечення навчального процесу на факультеті задіяно 46 одиниць комп'ютерної техніки зі строком експлуатації не більше восьми років, мережеве обладнання, яке забезпечує функціонування локальної і глобальної мережі та відповідне обладнання кафедр факультету.

Забезпеченість навчальних аудиторій Рівненського державного гуманітарного університету мультимедійним обладнанням становить не менше 30%.

Задля забезпечення доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодного доступу до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури розроблений проект облаштування навчальних приміщень під'їзними доріжками та пандусами відповідно до державних будівельних норм. План заходів розглянутий і затверджений на засіданні вченої ради РДГУ, протокол №10 від 27.11.2018 р. Його передбачено реалізувати до кінця 2021 р.

Стан матеріально-технічної бази знаходиться на постійному контролі ректорату та вченої ради РДГУ. Проте, експертна комісія рекомендує продовжувати роботу зі зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази університету.

6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

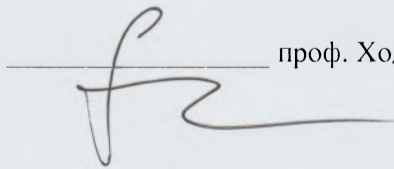
Інформаційне забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» здійснює наукова бібліотека як провідний інформаційний структурний підрозділ Рівненського державного гуманітарного університету. Рівень інформаційного забезпечення загалом відповідає сучасним потребам освітнього процесу, забезпечує якісне навчання здобувачів вищої освіти.

Студенти мають можливість отримувати необхідну літературу в чотирьох абонементів і трьох читальних залах наукової бібліотеки університету. Щорічно передплачується близько 150 назв періодичних видань. Обслуговування користувачів здійснюється не тільки за допомогою традиційних каталогів, картотек, але і за допомогою електронного каталогу, баз даних, повнотекстової автоматизованої інформаційно-правової пошукової системи «Консультант», повнотекстової електронної бази даних книг «Центру учбової літератури», мережі Інтернет. У складі повнотекстової бази електронної бібліотеки видавництва «Центру навчальної літератури» є понад 1000 назв підручників, навчальних посібників з різноманітних галузей знань, якими можна скористатися як з комп'ютерів, встановлених у приміщеннях наукової бібліотеки, так і в навчальних корпусах університету. Кількість користувачів при цьому необмежена. Це дозволяє здійснювати підготовку до навчальних занять на достатньому рівні.

Функціонує web-сайт бібліотеки (<http://library.rshu.edu.ua>), на якому надається доступ до повнотекстової бази даних фахових наукових періодичних видань України «Наукова періодика України». Наукова бібліотека РДГУ отримала доступ до міжнародної наукометричної бази даних Scopus, працює над наповненням Інституційного репозитарію Рівненського державного гуманітарного університету.

У науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету на 2019 навчальний рік передплачені фахові періодичні видання для підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.040102 «Біологія»: «Біологічні студії

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

Studia Biologica», «Біологія тварин The Animal Biology», «Інтродукція рослин», «Мікробіологічний журнал». Фаховість видань звірена з Переліком наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 06 лютого 2018 року за № 148/21600).

Наукова бібліотека співпрацює з міжнародними благодійними культурно-освітніми та громадськими організаціями і фондами, здійснює документообмін з бібліотеками України: Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського, Науковою бібліотекою Львівського національного університету імені І. Франка, Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. Сухомлинського та ін.

Експертна комісія констатує, що наявне інформаційне забезпечення освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті сприяє якісній підготовці фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія». Студенти мають доступ до першоджерел, наукових праць, навчально-методичної літератури і періодики та мережі Інтернет, що значно сприяє покращенню інформаційного забезпечення освітнього процесу.

На підставі аналізу інформаційного забезпечення експертна комісія констатує, що фактичні дані Університету за якісними та кількісними показниками відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. №347).

7. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ

Приписи контролюючих органів щодо підготовки фахівців за напрямом 6.040102 «Біологія» галузі знань 0401 «Природничі науки» в Рівненському державному гуманітарному університеті відсутні.

Деканат психолого-природничого факультету і випускова кафедра біології, онкології та медичної фізіології впродовж звітного періоду працювали над реалізацією рекомендацій експертної комісії, які були надані при попередній акредитації.

При проведенні попередньої акредитації заявленого напряму підготовки (26–28 березня 2014 р.) були висловлені такі рекомендації експертної комісії:

- продовжувати роботу зі зміцнення та оновлення професійно-орієнтованої матеріально-технічної бази факультету;
- вдосконалювати комп'ютерну базу та аудіо-відео-комп'ютерне програмне забезпечення навчально-виховного процесу;
- поповнювати навчально-методичний та науковий фонди друкованими і електронними фаховими виданнями та посилити роботу над розробками та виданнями власних навчально-методичних матеріалів;
- покращити якісний склад випускової кафедри біології шляхом підготовки та захисту дисертаційних досліджень.

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

Висловлені експертною комісією рекомендації були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри, а також розроблені та затверджені відповідні заходи. Реалізація цих заходів постійно перебувала в полі уваги ректорату, деканату та випускової кафедри. Завдяки проведеній роботі отримано такі результати.

Покращилася матеріально-технічна база факультету. З метою належного забезпечення фахової підготовки студентів напряму 6.040102 «Біологія» здійснено оновлення технічного обладнання, призначеного для проведення навчальних занять. Проведено модернізацію студентських робочих станцій, розширено можливості комп'ютерної мережі з використанням безпроводникових технологій, оновлено перелік супутнього офісного та презентаційного обладнання. З метою підвищення продуктивності роботи студентських робочих станцій у лабораторіях кафедри запроваджено термінальний режим на базі потужного термінального сервера. Доступ до глобальної мережі Інтернет здійснюється через оптоволоконний канал зв'язку. Окрім цього, з метою забезпечення більш зручної роботи студентів та викладачів кафедри розгорнуто додатково дві безпроводних мережі за технологією Wi-Fi.

Навчально-методичне забезпечення циклу професійно-орієнтованих навчальних дисциплін постійно вдосконалюється. Щорічно редагуються робочі програми навчальних дисциплін. За звітний період викладачами випускової кафедри оновлено методичні рекомендації з написання курсових і дипломних робіт, опубліковано більше 30 навчальних видань методично-рекомендаційного типу, з них – три навчально-методичні посібники, дванадцять навчальних посібників, два підручники. Фонд навчальної, наукової та довідкової літератури постійно поповнюється новими виданнями біологічного спрямування, а також фаховими вітчизняними і зарубіжними періодичними виданнями. Доступ до мережі Інтернет через бібліотеку РДГУ також сприяє належному рівню організації освітньої діяльності за напрямом.

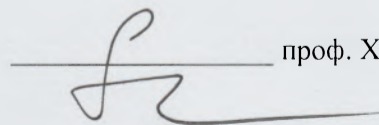
Також намітилася позитивна динаміка в якісному складі випускової кафедри. Захищені три дисертації: одна – на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук (проф. Грицай Н.Б., «Система методичної підготовки майбутніх учителів біології в педагогічних університетах», 2016 р.); одна – на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доц. Трохимчук І.М., «Формування екологічної вихованості учнів основної школи у процесі дослідницької діяльності з екології у загальноосвітніх навчальних закладах», 2014 р.), одна – на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук (викл. Толочик І.Л., «Екологічний стан річки Стир в умовах антропогенного навантаження у межах Рівненської області», 2018 р.).

8. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОДАНИХ ДО МОН АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Заміри залишкових знань студентів при проходженні чергової акредитації напряму підготовки 6.040102 «Біологія» проводилися у вигляді ККР у період з 14 по 30 травня 2018 р. (2017 – 2018 н.р.) згідно з наказом ректора від 02.05.2018 р. №68-01-01, тому в таблиці 2 «Результати виконання комплексних контрольних робіт» звіту-самоаналізу акредитаційної справи представлено контингент студентів 4 курсу денної форми навчання станом на 01.05.2018 р., який складав 29 осіб.

Станом на 01.02.2019 р. фактичний контингент студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» складав 22 особи (таблиця 1

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

«Контингент студентів»). У базі ЄДЕБО було відображено спільний контингент студентів IV курсу денної форми навчання 2018 – 2019 навчального року за напрямами підготовки 6.040102 «Біологія» та 6.040102 «Біологія*», що становить 35 осіб, 13 із яких – студенти 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*». На час роботи експертної комісії контингент студентів за напрямами підготовки 6.040102 «Біологія» та 6.040102 «Біологія*» розведено.

З початку навчального процесу в другому семестрі відбувся рух контингенту, зокрема студентка першого курсу Желих Ю. В. заочної форми навчання відрахована через неоплату (наказ РДГУ від 12.03.2019 р. №77-09-01), що відображено в ЄДЕБО.

При проведенні експертних вимірювань залишкових знань студентів у період роботи комісії (з 17.04.2019 р. по 19.04.2019 р.) контингент студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія» – 22 особи, що відображено в ЄДЕБО.

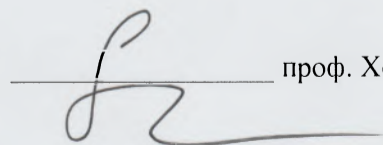
9. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ КЕРІВНИЦТВУ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

За результатами аналізу матеріалів акредитаційної справи, проведеної експертизи в Рівненському державному гуманітарному університеті експертна комісія рекомендує керівництву університету:

- продовжувати роботу з оновлення матеріально-технічної бази психолого-природничого факультету і кафедри біології, онкології та медичної фізіології;
- зробити передплату провідних періодичних журналів, а саме: «Український ботанічний журнал», «Фізіологічний журнал», «Вісник зоології», «Цитологія і генетика», «Український біохімічний журнал» тощо;
- викладачам випускової кафедри активізувати роботу щодо публікацій статей у фахових англійськомовних біологічних виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science;
- збільшити кількість годин навчальної практики (з ботаніки та зоології) до 48 год. на рік для 1-го і 2-го курсів;
- обладнати одну спеціалізовану навчальну лабораторію сучасними мікроскопами MICROMED-2 або їх аналогами;
- переіменувати кафедру біології, онкології та медичної фізіології на кафедру біології та здоров'я людини;
- активізувати роботу кафедри біології, онкології та медичної фізіології з підготовки дисертацій на здобуття наукових ступенів за спеціальністю 091 «Біологія»;
- розширити інформаційну та профорієнтаційну роботу з метою залучення більшої кількості абітурієнтів на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Указані рекомендації не входять до складу обов'язкових і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

На підставі поданих матеріалів Рівненського державного гуманітарного університету та перевірки діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що організаційне та навчально-методичне, кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітньої діяльності з підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія» галузі знань 0401 «Природничі науки» у Рівненському державному гуманітарному університеті відповідають встановленим нормативам і забезпечують державну гарантію якості освіти.

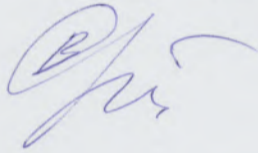
Комісія вважає за можливе акредитувати підготовку фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія» галузі знань 0401 «Природничі науки» у Рівненському державному гуманітарному університеті з ліцензованим обсягом прийому – 50 осіб денної форми навчання та 75 осіб заочної форми навчання щорічно.

Голова експертної комісії

Ходосовцев Олександр Євгенович,
професор кафедри ботаніки Херсонського
державного університету, доктор
біологічних наук

Експерт

Соколенко Вадим Леонідович,
доцент кафедри клітинної біології та
методики викладання біологічних
дисциплін Черкаського національного
університету імені Богдана
Хмельницького, кандидат біологічних наук

19 квітня 2019 р.

Із матеріалами експертних висновків ознайомлений:

Т. в. о. ректора РДУ

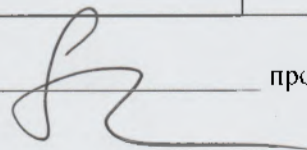
проф. Р. В. Павелків

Таблиця 3

**Дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців
Рівненського державного гуманітарного університету
за напрямом підготовки 6.040102 Біологія
галузі знань 0401 Природничі науки**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	72,7	+22,7 відповідає
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає

Голова експертної комісії

проф. Ходосовцев О.Є.

2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	59	+9 відповідає
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	69,7	+19,7 відповідає
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	відповідає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	відповідає

Голова експертної комісії

Ходосовцев Олександр Євгенович, доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки Херсонського державного університету

Експерт

Соколенко Вадим Леонідович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри клітинної біології та методики викладання біологічних дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Із матеріалами експертних висновків ознайомлений:

Т. в. о. ректора РДГУ

проф. Р. В. Павелків